

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ
STAD รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
A Study of Learning Achievement Using the STAD Cooperative Learning
Model in Social Studies for Mathayom Suksa 2 Students

วชิราวิทย์ นาคนาม¹ และ จันทร ทิยะวงศ์²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Wachirawit Nkanm¹ and Jun Tiyawong²

Nakornratchasima College

Corresponding Author E-mail.com: 6604043202035@nmc.ac.th

(Received: 25 May, 2025 ; Edit: 27 December, 2025; accepted: 27 December, 2025)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับก่อนเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สถาบันทางสังคม 2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือในการวิจัยได้แก่แผนการจัดการเรียนรู้มี ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.71 ค่าความยากง่ายของข้อสอบ (p มีค่าตั้งแต่ 1.8-2.12) ค่าอำนาจจำแนก (มีค่าตั้งแต่ 0.4-0.7) และมีค่า IOC ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 0.67-1.00 และแบบประเมินความพึงพอใจมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 4.12 spss สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ t

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.12

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, รายวิชาสังคมศึกษา

Abstract

This study aimed to: 1. Compare the post-test and pre-test scores, and the post-test score against the 75% criterion, of Grade 8 students after cooperative learning using the STAD model in the Social Studies, Religion, and Culture subject area, specifically on the topic of Social Institutions. 2. Investigate the level of satisfaction of Grade 8 students with the STAD cooperative learning model. The sample consisted of 25 Grade 8 students from Mary Help of Christians School, Chaiyaphum, selected using cluster random sampling. The research instruments included a lesson plan and an achievement test with a reliability coefficient of 0.71, a difficulty index ($p-1.8-2.12$), a discrimination index ($r-0.4-0.7$), and an IOC (Integer Occupational Analysis) assessed by experts ranging from 0.67-1.00. The satisfaction assessment questionnaire had a reliability coefficient of 4.12. Statistical analyses used included mean, standard deviation, and t-test.

The research findings revealed that:

1. Post-test academic achievement was significantly higher than pre-test scores, and post-test academic achievement exceeded the 75% criterion for Grade 8 students after the STAD collaborative learning model, with a statistical significance level of .05, supporting the hypothesis.

2. The overall satisfaction level of Grade 8 students with the STAD collaborative learning model was high, with a mean score of 4.12.

Keywords: Cooperative learning model STAD, academic achievement, Social Studies subject.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สังคมปัจจุบันเป็นสังคมยุคข่าวสารข้อมูลซึ่งความรู้ต่างๆ เกิดขึ้นใหม่อยู่เสมอการที่ผู้เรียนจะดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงจึงจำเป็นต้องเป็นผู้รักการแสวงหาความรู้ การศึกษามีบทบาทสำคัญในการอยู่ร่วมกับสังคม ผู้สอนจึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสร้างองค์ความรู้ ซึ่งจะเป็พื้นฐานการเรียนรู้ในอนาคต โดยผู้สอนควรพิจารณารายวิชา และหัวข้อที่ตนเองจะสอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนว่าต้องพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคนิคอะไร อย่างไร

เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนตั้งไว้ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative Learning) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามทักษะการเรียนใน

ศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีทักษะทางสังคมและการทำงาน กลุ่ม รวมทั้งทักษะในการสื่อสาร ซึ่งวิธีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนี้มีหลากหลายวิธี ให้ ผู้สอนเลือก เช่น การเรียนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) การเรียนแบบโครงงาน (Project-based Learning) การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative/Collaborative Learning) การใช้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) หรือสื่อเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เทคนิคการใช้ Concept Mapping และเทคนิคบทบาทสมมติ(Role Playing Model) เป็นต้น

บทความนี้ผู้เขียนจะกล่าวถึงประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือร่วมใจ (Collaborative Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา และวัฒนธรรม โดยมุ่งหวังว่าภายหลังการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบร่วมมือร่วมใจ (Collaborative Learning) เพื่อเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับหัวข้อการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็น ความหมาย รูปแบบ ขั้นตอนการจัดการเรียน การสอน รวมถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับก่อนเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 75 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สถาบันทางสังคม
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ของโรงเรียน มารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 39 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 25 คน ที่ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบการสอนแบบร่วมมือร่วมใจ โดยวิธี STAD
2. แผนการจัดการเรียนรู้ ใบงาน แบบฝึกทักษะ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. คู่มือการใช้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ฐานทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ในชุดกิจกรรม ของ นักเรียนผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างคู่มือตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 กำหนดเนื้อหาที่จะเขียนในคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมต่างๆ

1.2 ศึกษารายละเอียดต่างๆ ของชุดกิจกรรม

1.3 ดำเนินการเขียนส่วนประกอบต่างๆ ที่กำหนดไว้ในคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม ซึ่งมีรายละเอียด ตามขั้นตอน

ดังนี้

1.3.1 ข้อเสนอแนะในการใช้ชุดกิจกรรม

1.3.2 กำหนดการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน

1.3.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละแผน

ประกอบด้วย

- มาตรฐานการเรียนรู้
- สาระสำคัญของเนื้อหา
- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- จุดประสงค์การเรียนรู้
- สาระการเรียนรู้
- กิจกรรมการเรียนรู้
- ภาระชิ้นงาน
- สื่อการเรียนรู้
- การวัดผล และประเมินผล
- เครื่องมือที่ใช้ประเมิน
- เกณฑ์การให้คะแนน
- บันทึกหลังสอน
- ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.4 นำคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ศึกษาได้จัดทำขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพของ คู่มือการใช้แบบฝึกเสริมทักษะทางวิชาการในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย

1.4.1 ด้านความเหมาะสมของกำหนดการจัดการเรียนรู้

1.4.2 ด้านข้อเสนอแนะในการใช้แบบตามความคิดสร้างสรรค์

1.4.3 ด้านความเหมาะสมของเนื้อหาสาระการเรียนรู้

1.4.4 ด้านความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้กับสาระการเรียนรู้

1.4.5 ด้านความเหมาะสมของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจต่อนักเรียนในชั้นเรียน โดยครูผู้สอนทำการแบ่งกลุ่ม นักเรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ โดยแต่ละกลุ่มมีสมาชิกจำนวนเท่าๆ กันหรือใกล้เคียงกัน
2. ผู้สอนพิจารณาความเหมาะสมของกลุ่มเพื่อให้สมาชิกของกลุ่มมีความรู้ความสามารถแตกต่างกันโดย พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยในชั้นเรียน ผลการเรียนรู้และผลการปฏิบัติงานมอบหมายในรายวิชา ในเดือนสิงหาคม ของการเรียน ประกอบการพิจารณา
3. ผู้สอนชี้แจงระเบียบการเรียนการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ โดยรูปแบบ STAD ตลอดจนการทำงาน ที่ มอบหมายจากผู้สอนและการทำงานที่มอบหมายจากกลุ่ม
4. งานที่มอบหมายจากกลุ่มมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงานและความรับผิดชอบการทำงานในกลุ่มและ กระตุ้นให้เห็นความสำคัญของความสำเร็จของกลุ่ม
5. ติดตามสังเกตพฤติกรรมหลังจากปรับเปลี่ยนวิธีการสอน
6. เก็บรวบรวมคะแนนประเมินผลทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนมาทำการเปรียบเทียบกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนของนักเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนทุกคนมีผลการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดยเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเป็นลำดับ ในลักษณะตารางประกอบคำบรรยายดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างหลังเรียนกับก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมีร่วมใจรูปแบบ STAD ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สถาบันทางสังคม

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างหลังเรียนกับก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมีร่วมใจรูปแบบ STAD ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สถาบันทางสังคม

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t
ก่อนเรียน	25	20	12.52	1.41	24	17.75*
หลังเรียน	25	20	16.36	1.44	24	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 , $t (.05 , 12) = 1.7109$

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าที่ได้จากการคำนวณ ($t = 17.75$) สูงกว่าค่าที่จากตาราง ($t = 1.7109$) แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 12.52 ($\bar{X} = 12.52$, S.D. = 1.41) ขณะที่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 16.36 ($\bar{X} = 16.36$, S.D. = 1.44) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างหลังเรียนกับก่อนเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สถาบันทางสังคม

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างหลังเรียนกับก่อนเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สถาบันทางสังคม

การทดสอบ	n	เกณฑ์ร้อยละ 75	$\bar{X}$	S.D.	df	t
หลังเรียน	25	15	16.36	1.44	24	4.85

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 , $t (.05, 12) = 1.7109$

จากตารางที่ 2 จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าที่ได้จากการคำนวณ ($t = 4.85$) สูงกว่า ค่าที่จากตาราง ($t = 1.7109$) แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามรายละเอียดใน ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ครูมีการเตรียมการสอน (พิจารณาจากสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ มีความพร้อม)	4.00	0.82	มากที่สุด
2.การจัดสภาพห้องเรียน	4.08	0.76	มากที่สุด
3. เนื้อหาที่สอนสอดคล้องกับชีวิตและทันสมัย	4.23	0.73	มากที่สุด
4. นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	4.08	0.64	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียน	4.15	0.69	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจ	3.92	0.76	มากที่สุด
7. ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา	4.38	0.65	มากที่สุด
8. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม/ทีม	4.00	0.70	มากที่สุด
9. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์	4.00	0.70	มากที่สุด
10. ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่างไปจากครู	4.08	0.86	มากที่สุด
11. ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน	4.08	0.64	มากที่สุด
12. ครูใช้วิธีการสอนหลายวิธี (เช่น การทำงานกลุ่ม โครงงาน จับคู่ ฯลฯ)	4.08	0.76	มากที่สุด
13. ครูส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดหรือแหล่งอื่น ๆ	4.08	0.76	มากที่สุด
14. ครูสามารถประยุกต์สิ่งที่สอนเข้ากับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม	4.54	0.51	มากที่สุด
15. ครูส่งเสริมให้ทดลอง/ทำงานในห้องปฏิบัติการหรือนอกชั้นเรียนบ่อย ๆ	4.54	0.51	มากที่สุด
16. ครูจัดกิจกรรมให้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน	4.08	0.64	มากที่สุด
17. นักเรียนทราบเกณฑ์การประเมินผลล่วงหน้า	4.15	0.69	มากที่สุด
18. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	3.92	0.76	มากที่สุด
19. ครูประเมินผลอย่างยุติธรรม	4.38	0.65	มากที่สุด
20. ครูตั้งใจสอน ให้คำแนะนำนักเรียนในการทำกิจกรรม	4.00	0.70	มากที่สุด
21. นักเรียนชอบเรียนวิชานี้	4.00	0.70	มากที่สุด
22. นักเรียนชอบครูที่สอนวิชานี้	4.08	0.86	มากที่สุด
23. นักเรียนนำความรู้จากวิชานี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.08	0.64	มากที่สุด
24. ความรู้จากวิชานี้สามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพได้	4.08	0.76	มากที่สุด
25. นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	4.08	0.64	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.12	0.16	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจรูปแบบ STAD โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.12 ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.16$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยพบว่าการสอนโดยวิธีร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD ระหว่างครูกับนักเรียนในรายวิชา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา หลังเรียนด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบ STAD สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องจากการเรียนรู้ดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับสถาบันทางสังคม ซึ่งมีลักษณะเนื้อหาที่ต้องอาศัยกระบวนการคิดวิเคราะห์และการตีความในระดับนามธรรม การดำเนินกิจกรรมในลักษณะนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการสังเกต ตั้งคำถาม การทดลองเชิงพฤติกรรม และการสรุปผลอย่างมีเหตุผล ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุชานาฏ วรยศศรี (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวผู้เรียนคือนิสัยในการเรียนและเจตคติต่อการเรียน ปัจจัยด้านสังคม คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและการส่งเสริมของทางบ้าน ปัจจัยด้านการเรียนการสอน คือ บรรยากาศทาง วิชาการและการรับรู้พฤติกรรมการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา พบว่าตัวแปรที่สามารถ ส่ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ เจตคติต่อการเรียนซึ่งเป็นตัวแปรหนึ่งของ ปัจจัยด้านตัวผู้เรียนที่มีอำนาจพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 21.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ การส่งเสริมทางการเรียนของทางบ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ 0.01 และปัจจัยด้านตัวผู้เรียนได้แก่ เจตคติต่อการเรียนวิชาต่างๆ เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ ร้อยละ 21.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สุกัญญา จันทร์แดง (2559) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และความสามารถ ในการทำงานร่วมกัน วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1. ผล การเรียนรู้ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2. ความสามารถในการทำงานร่วมกันของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วย ชุดการสอนแบบร่วมมือ มีพฤติกรรมในการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับ ดี มาก 3. ความคิดของนักเรียนเห็นต่อการเรียน การสอนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ อยู่ในระดับดีมาก

นิภาพร ปาระแก้ว (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการใช้สื่อการ สอนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัยที่ ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนของครูใน 3 ปัจจัยคือ 1) ปัจจัยเกี่ยวกับสื่อการสอน 2) ปัจจัยเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียน 3) ปัจจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือครูผู้สอนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 346 คน จากประชากรจำนวน 3,461 คน ซึ่ง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสื่อการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการใช้สื่อการ สอนของครู ในระดับมาก ปัจจัยเกี่ยวกับ

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการใช้สื่อการสอน ของ ครูในระดับปานกลาง และปัจจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจ เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนของครูในระดับปานกลาง

2. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจรูปแบบSTAD โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 16.36 ($\bar{X} = 16.36, S.D. = 1.44$) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาบทชีวิตจริงของผู้เรียนได้อย่างมีความหมาย ทำให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของเนื้อหา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความพึงพอใจในระดับมากอาจสะท้อนถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5E) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ผ่านการลงมือปฏิบัติ การค้นคว้า และการทำงานร่วมกับเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอรรถกร สัมฤทธิ์ (2561) การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอน ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียน จำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบตรวจรายการและแบบมาตราส่วนประมาณค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์ระดับ ปัจจัยและการใช้สื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับ ปานกลางและเมื่อ พิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่าปัจจัยด้านตัวครูและปัจจัยด้านผู้เรียนเป็นปัจจัย ที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับการใช้สื่อการสอนของครูมีสภาพการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนพบว่าสภาพการปฏิบัติทุกขั้นตอนอยู่ในระดับมา

ข้อเสนอแนะ

เสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ต่อไป

1. จากการวิจัยพบว่าการใช้การสอนแบบร่วมมือร่วมใจ ในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นสิ่งที่ดี กล่าวคือทำให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้สูงขึ้น ทั้งยังก่อให้เกิดความสนุกสนาน มี ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน จึงถือว่าเป็นนวัตกรรมที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อีกทางหนึ่ง

2. ในการนำการสอนแบบร่วมมือร่วมใจ ไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น ครูจะต้องมีการ เตรียมพร้อมในด้านต่างๆ ก่อนข้างมาก

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนครูในการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อ ก่อให้เกิดกำลังใจ และเกิดความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในวิธีการสอนแบบต่างๆ แล้วนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน เพื่อเป็น แนวทางในการคิดค้นวิธีการสอนรูปแบบใหม่ให้กับการศึกษาในอีกทางหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ และกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- นุชนาฏ วรยศศรี. (2558). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยของรัฐ.
- นิภาพร ปาระแก้ว. (2560). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุกัญญา จันทร์แดง. (2559). *ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานร่วมกัน วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยของรัฐ.
- อรรธรณ สัมฤทธิ์. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อการสอนตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยของรัฐ.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). An educational psychology success story: Social interdependence theory and cooperative learning. *Educational Researcher*, 38(5), 365–379.
- Slavin, R. E. (1995). *Cooperative learning: Theory, research, and practice* (2nd ed.). Allyn & Bacon.